

Győri Ítéltábla

Pf.IV.20.047/2022/6.

A Győri Ítéltábla a képviselő2 (cím3, eljáró ügyvéd: képviselő2) által képviselt Felperes1 (cím1) felperesnek a képviselő3 (cím4, eljáró ügyvéd: képviselő3) által képviselt Alperes1 (Cím2) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2022. január 20. napján kelt 28.P.20.143/2021/14/III. számú ítélete ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az alperes az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni az állam javára 48.000,- (negyvennyolcezer) Ft feljegyzett másodfokú illetéket.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 19.050,- (tizenkilencezer-ötven) Ft másodfokú eljárási költséget, viselje továbbá a másodfokú eljárásban felmerült saját költségeit.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes üzemelteti a honlap1. internetes portált, valamint kiadója a napilap1 című napilapnak.

[2] 2021. április 7-én a napilap1 Szerkesztőség főszerkesztője e-mailben kérdéseket juttatott el a vezető1nek és a munkatárs1nek a vezető1 munkatárs2je felesége cégének ingatlanvásárlásával kapcsolatban.

[3] A felperes még aznap e-mailben válaszolt a kérdésekre. A „idézet1” kérdésre a felperes úgy válaszolt: „idézet2” A felperes a levelében kérte, hogy az alperes a készülő cikkben változtatás nélkül levele teljes szöveget közölje.

[4] 2021. április 8-án a honlap1 internetes portálon „cikk1” a napilap1 napilapban „cikk2” címmel jelent meg újságcikk a vezető1 munkatárs2je felesége cégének

ingatlanvásárlásával kapcsolatban. A nyomtatott és az online sajtóban megjelent újságcikkek utolsó bekezdése úgy fogalmazott: „idézet3” Egyik cikk sem részletezte, hogy a vezetől milyen valótlanságokat állított a lap kérdéseivel kapcsolatban.

[5] A felperes a sérelmezett újságcikkek valótlan tényállítása miatt sajtóhelyreigazítási pert indított. A Szombathelyi Törvényszék a határozatszám1/5/III. számú, a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.0123/2021/4. számú ítéletének jogerőre emelkedett ítéletével kötelezte a napilap1 Szerkesztőségét sajtóhelyreigazításra. A felperes az online felületen megjelent cikkel kapcsolatban sajtóhelyreigazítási kérelemmel nem élt.

[6] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felperes a sérelmezett újságcikkekben azzal az állítással, miszerint a vezetől valótlan állításokat fogalmazott meg, megsértette a felperes jóhírnevét. Kérte, a bíróság kötelezze az alperest 500.000,-Ft sérelemdíj megfizetésére.

[7] A felperes kereseti kérelmében hangsúlyozta, hogy a sérelmezett alperesi közlések nem véleménynyilvánításnak, hanem tényállításnak minősülnek. A valótlan tényállítás egyúttal sértő is, mert az a vezetől személyének megítélését lényegesen befolyásoló közlésnek minősül. Hangsúlyozta, hogy a közszereplőt fokozott türeli kötelezettség terheli a véleménynyilvánításokkal kapcsolatban, e kötelezettsége azonban a valótlan tényállításokkal szemben nem áll fenn. Állította, hogy a sérelemdíj megállapításához elegendő a sérelmezett közlések folytán őt ért hátrányra, mint köztudomású tényre hivatkozni, figyelemmel a jogsértés tárgyi súlyára, annak a felperesre és a felperes környezetére gyakorolt hatására, valamint arra, hogy a napilap1 Napilap a legolvasottabb a megyében. Mindemellett hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság 7/2014. (III.7.) számú határozatában írtak szerint az alperes nem tudta bizonyítani, hogy mentesülne a valótlan tényközléssel kapcsolatos felelősség alól. Kiemelte, hogy a Szegedi Ítéltábla Pf.II.21.168/2017/7., valamint a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.096/2018/4/II. számú ítéletében kifejtettekre is figyelemmel a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítéletet követően a jelen eljárásban az már érdemben nem vitatható, hogy a kifogásolt alperesi közlések tényállításnak minősülnek. A sérelemdíjat illetően hivatkozott annak reparációs és represszív funkciójára.

[8] Az alperes alaki ellenkérelmében azt állította, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezik illetékességgel az ügyben. Érdemi ellenkérelmében a kereseti kérelem elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét.

[9] Érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jóhírnév megsértése nem állapítható meg, miután a sérelmezett cikkek nem fogalmaztak meg valótlan, sértő jellegű közléseket a felperessel kapcsolatban. Álláspontja szerint a sérelmezett közlésrészletek a közügyek demokratikus vitája során kifejtett álláspontnak minősülnek, a pártpolitikai véleménynyilvánítások jellegével tisztában lévő újságolvasók így azt ennek megfelelően értékelték. Ezt meghaladóan hivatkozott arra, hogy az alperes a sérelmezett közlésrészleteket helyreigazította, ez pedig elegendő kompenzációul kellett, hogy szolgáljon a közszereplő felperes számára. A kereseti kérelem szerinti sérelemdíj összecszerűségében is eltűzött, figyelemmel, hogy a 36/1994. (VI.24.) AB határozatból következően a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletre,

mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra is vonatkozik. Álláspontja szerint a felperes nem hivatkozott olyan hátrányra, amely a sérelemdíj iránti igényét megalapozhatná.

[10] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát a 2021. április 8-án a honlap1 portálon „cikk1”, illetve a napilap1 Napilapban ugyanakkor „cikk2” címmel megjelent cikkekben annak valótlan állításával, hogy a cikkek megjelenése előtt az alperes által megküldött kérdéseire írt felperesi válaszban a felperes valótlan állításokat fogalmazott meg az alperes által kiadott lappal kapcsolatban. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000,-Ft sérelemdíjat, 38.100,-Ft elsőfokú perköltséget, az állam javára 36.000,-Ft feljegyzett eljárási illetéket.

[11] Az elsőfokú bíróság az alperes alaki védekezését a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 25. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel alaptalannak találta.

[12] Ítéletének indokolásában osztotta az alperesnek azt az álláspontját, hogy a felperesnek közszereplőként fokozott tűrés kötelezettsége van, ez azonban az Alkotmánybíróság 36/1994. és 7/2014. számú határozatából következően nem terjed ki a tudatosan valótlan tényállításokra, vagy csúsztatásokra.

[13] A perbeli cikkrészletekkel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes valótlan tény és nem véleményt közölt a felperesről. E körben hivatkozott arra, hogy a jelen perben is sérelmezett közlésrészletekkel kapcsolatban azok tényállítás jellegét a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítélet már megállapította.

[14] Osztotta a felperes álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a valótlan alperesi állítás a felperes megítélését érdemben befolyásolni képes közlés volt. Rámutatott, hogy minden ember számára visszatetszést keltő, ha a vezető a sajtószerv által megfogalmazott kérdésekre érdemi válasz helyett valótlan állításokat közöl. Miután az alperes kiadásában megjelent újságcikkek alkalmasak voltak arra, hogy a felperes megítélésében a széles nyilvánosságot negatív irányba befolyásolják, a felperes sérelemdíj iránti igényét is alaposnak találta. Hangsúlyozta, hogy a felperes, mint vezető számára a közbizalom meglete alapvető feltétel, így a felperesnek alapvető joga fűződik ahhoz, hogy a közvélemény a tettei, megnyilatkozásai, tényleges hibái és meglévő hiányosságai alapján ítélje meg őt.

[15] Osztotta a felperes álláspontját azt illetően is, hogy a valótlan közlések megfogalmazása során az alperes a tőle elvárható minimális gondosságot sem tanúsította, rosszhiszeműen járt el, mert nem közölte a felperes eltérő álláspontját és közéleti kérdésben jobb tudomása ellenére állított mást sértő, a közvélemény megvetését kiváltani képes valótlanságot.

[16] Rögzítette, hogy a sérelemdíjnak reparációs és repressziós funkciója is van. A felperest ért sérelem nem tekinthető bagatellnek és nem fogadható el az az alperesi álláspont sem, miszerint a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott ítélet kellő elégtételt nyújtott a felperes számára. A sérelemdíj összegszerűsége körében mindezeket túl értékelte azt is, hogy a

jogsértésre nem egy alkalommal, hanem két különböző felületen, két különböző sajtótermékben került sor.

[17] A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[18] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjára alapítottan annak megváltoztatását, a felperesi kereseti kérelem teljeskörű elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a sajtóperben hozott ítélet a Pp. 360. § (1) bekezdéséből következően nem jelent ítélt dolgot a jelen perben, ezért az alperes alappal hivatkozhatott arra, hogy a sérelmezett cikkrészletek nem tényállításnak minősülnek, azok megalapozottan kerültek közlésre és nincs sértő jellegük. Az elsőfokú ítélet megállapításaival szemben a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2.45. § (2) bekezdése szerinti azon törvényi tényállási elem, miszerint a sérelmezett közlés valótlan tényállítást tartalmaz, nem áll fenn. Amennyiben a közéleti vitában a felperes megengedhetőnek tartotta, hogy az alperes sajtótermékeit pártlapnak minősítse, úgy az alperest is megillette az a jog, hogy a felperest hazugnak minősítse.

[19] Ezt meghaladóan hivatkozott arra, hogy még jogsértés megállapíthatósága esetén is az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj rendkívül eltűzött, az sérti a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését, nem áll összhangban a politikai közszereplő felperest ért sérelemmel, a felperest ért köztudomású tények alapján megállapítható hátránnyal. Hangsúlyozta, hogy a sérelemdíj magánjogi szankció, amelynek elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja és csak másodsorban a magánjogi büntetés. Elfogadhatatlan az az elsőbírői álláspont, miszerint a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítélet alkalmatlan volt a felperest ért sérelem kompenzálására. Mindemellett a sérelemdíj magánjogi büntető jellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő, szándékos sérelmet okozott, ez pedig a jelen esetben nem állapítható meg.

[20] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen és helyesen állapította meg, s abból helytálló jogi következtetésre jutott. Hangsúlyozta, hogy a sérelmezett közlésrészletek szerint több valótlan állítást is megfogalmazott az alperesi lapokkal szemben, ez pedig semmiképpen nem lehet a valóságnak megfelelő állítás. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság és a Győri Ítéltábla a sajtóhelyreigazítási eljárásban már vizsgálta azt a kérdést, hogy a pártlapnak minősítés tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak felel-e meg. A felperes ezzel a szóhasználatával véleményt nyilvánított az alperes sajtótermékekről, így a sérelmezett cikkrészleteknek az a közlése, miszerint valótlan tény állított volna, nem helytálló.

[21] A törvényszék helyesen döntött a sérelemdíj jogalapját és összegaszerűségét illetően is. A személyiségi jogsértés esetén egy megdönthető vélelem áll fenn amellet, hogy a sérelmet szenvedett fél sérelemdíjra jogosult, az alperes pedig az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott olyan körülményekre, amelyek ezt a vélelmet alappal megdönthették volna. Az elsőfokú bíróság döntése helytálló abban a tekintetben is, hogy a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítélet nem teszi alaptalanná a sérelemdíj iránti igényt. Hangsúlyozta, hogy a sajtóhelyreigazítási eljárás és a személyiségi jog iránti igény két különböző, önálló jogintézmény. Egy adott közlés kapcsán a sajtóhelyreigazítás jogerős befejezése nem zárja ki

azt, hogy a sérelmet szenvedett fél utóbb személyiségi jogsértésre alapítottan sérelemdíj iránt terjesszen elő igényt. A sérelemdíj összegszerűsége is helyesen került megállapításra az elsőfokú bíróság részéről. Az alperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy részéről nem valósult meg kiemelkedő, szándékos jogsértés.

[22] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

[23] Elöljáróban rögzíti az ítéltábla, hogy a fellebbezés nem támadta az elsőfokú bíróságnak az alperes alaki védekezésével kapcsolatos álláspontját, így annak felülbírálata nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

[24] A törvényszék a tényállást helyesen állapította meg és abból okszerű, érdemben helytálló jogi következtetésre jutott mind a jogsértés megállapítását, mind a sérelemdíjra való jogosultság, mind a sérelemdíj összegszerűségét illetően.

[25] Arra helytállóan hivatkozott az alperes az elsőfokú eljárásban és fellebbezésében is, hogy a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott ítélet a Pp. 360. § (1) bekezdése szerint a jelen eljárásban nem jelent ítélt dolgot. Az ítéltábla nem osztja a Szegedi Ítéltábla Pf.II.21.168/2017/7. számú ítéletében ezzel kapcsolatban kifejtett álláspontot. Sem az 1952. évi III. törvény (rPp.) 229. §-a, sem a jelenleg hatályos Pp. 360. § (1) bekezdése alapján az ítélt dolog nem állapítható meg, figyelemmel arra, hogy a sajtóhelyreigazítási eljárás, illetőleg a személyiségi jogsértés megállapítása iránti per peres felei egymással nem azonosak.

[26] Mindezek mellett az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a jogerősen elbírált sajtóhelyreigazítási eljárásban a sajtószerv a jelen perben előterjesztett alperesi védekezéssel azonos módon hivatkozott arra, hogy a „pártlap” kitétellel a felperes valótlan tényt közölt. A sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítélet arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez a felperesi közlés véleménynyilvánításnak minősül. Ehhez képest a felperes által hivatkozott, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.096/2018/4/II. számú döntésben kifejtettekkel egyezően a jelen eljárásban az alperesnek az a védekezése, hogy a pártlap minősítés tényállításnak minősül, illetőleg az alperes ezzel kapcsolatban ugyancsak véleményt és nem tényt fogalmazott meg a felperessel összefüggésben, nem foghatott helyt, az teljes mértékben súlytalan.

[27] Oszítja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a közszereplő a valótlan tényállásokat nem köteles tűrni. Helytálló, hogy a valótlan és egyúttal sértő tényállítások kapcsán az alperes a tőle elvárható gondosságot sem tanúsította. Megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperes saját hivatkozása szerint is a felperesi válaszlévélnek mindössze egyetlen egy közlése volt valótlan, ez pedig a pártlapnak minősítés. Ehhez képest nyilvánvalóan nem felelnek meg a valóságnak azok az alperesi cikkrészletek, amelyek szerint a felperes több valótlanságot is állított az alperesi lapokkal kapcsolatban. A több valótlanság legalább két valótlan tényállítást kellene, hogy jelentsen. A pártlap minősítést meghaladóan azonban valótlan felperesi állításra maga az alperes sem hivatkozott.

[28] Teljes mértékben osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítélet – miután nem képez a jelen eljárásban ítélt dolgot – nem akadályozza annak, hogy a felperes személyiségi jogsértésre hivatkozva a sajtótermék kiadója ellen pert indítson, s abban a személyiségi jog megsértésének megállapítását, a kiadó sérelemdíjra kötelezését kérje. A sajtóhelyreigazítási eljárásban hozott ítélet szerinti helyreigazító közlemény célja, funkciója nem azonosítható a sérelemdíj jogintézményének céljával funkciójával. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a sajtóhelyreigazításra kötelezett szerkesztőség nem azonos a jelen per alperesével.

[29] Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a napilap1 sajtótermék olvasottságára is figyelemmel a valótlan tartalmú, a felperesre nézve sértő közlés olyan köztudomású tényként értékelendő hátránnyal járt a felperesre nézve, amely a sérelemdíj iránti igényt alaposná teszi.

[30] A törvényszék a sérelemdíj összecszerúségét a bizonyítékokat helytállóan mérlegelve, a releváns körülményeket helyesen értékelve állapította meg. az ítéltábla az elsőfokú ítélet ezzel kapcsolatos indokolását megismételni nem kívánja, arra csak utal. Osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a sérelemdíj kettős, reparatív és represszív funkciójára figyelemmel a sérelemdíj összecszerúségének körében kellett értékelni, hogy az alperes nyilvánvalóan valótlanosságot állított a felperesről már önmagában azzal is, hogy a felperest több valótlan tényállítás megfogalmazásával vádolta annak ellenére, hogy még a peres eljárás során is mindössze egyetlen egy kitélt tekintett a felperesi levélből valótlanoknak.

[31] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú eljárásban vesztes alperes köteles az állam javára megfizetni a feljegyzett fellebbezési illetéket [Pp. 364. §, Pp. 102. § (1) bekezdés], valamint köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárásban felmerült és felszámított költségeit [Pp. 83. § (1) bekezdés], valamint viseli saját költségeit.

Győr, 2022. június 15.

Dr. Zámbó Tamás sk.

Dr. Szalay Róbert sk.

Dr. Szabó Péter sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró